

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EVROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPARLAMENTET

Európai parlamenti választás 2009. június 7-én - Amit tudni érdemes -

Az Európai Unió országaiban 2009. június 4. és 7. között - Magyarországon minden bizonnyal június 7-én - választják meg az Európai Parlament új tagjait a következő öt évre. Magyarország 22 képviselőt küldhet a Brüsszelben és Strasbourgan üléselő testületbe. Az alábbi cikkben összefoglaltuk a lényeges tudnivalókat.

Az európai parlamenti képviselőket 1979 óta közvetlenül választják. Az inentől számított hatodik parlamenti ciklus 2004-ben kezdődött és az idén ér véget.

Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Az első magyar EP-választást ez után, 2004. június 13-án tartották, egyidőben az akkor még 25 tagú unió többi országával.

Az Európai Unió minden tagállama maga dönt arról, milyen szabályok szerint választja meg saját EP-képviselőit. A választási alapelvek mellett csak a választás lehetséges időpontjait és az adott országban megválasztható képviselők számát határozzák meg közösségi szinten.

24 helyett mindenképpen 22 magyarországi képviselő lesz

Az Európai Parlamentnek jelenleg - ideiglenesen (a nizzai szerződés, valamint a Romániával, illetve Bulgáriával kötött csatlakozási szerződés alapján) - 785 képviselője van. Ebből Magyarország - szintén csak a most véget érő, 2004-2009-es ciklusban - 24 hellyel rendelkezik.

A 2007 decemberében minden tagállam által aláírt, de Írországon és Csehországban még nem ratifikált lisszaboni szerződés értelmében a létszám 751-re csökkenne. Magyarországnak ebből 22 hely járna.

Mivel a 2009. júniusi választásig minden bizonnyal nem lép hatályba a lisszaboni szerződés (vagyis addig várhatóan nem ratifikálja azt az összes tagállam), a mostani szabályokat (vagyis lényegében a módosított nizzai szerződést) kell követni.

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLaments
EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EVROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPARLAMENTET

Magyarországot ez a helyek számának szempontjából nem érinti: így is, úgy is 22 helyet kap. A nizzai szerződés alapján viszont az EP-nek összesen nem 751, hanem 736 tagja lesz, az eszerint összeülő Európai Parlamentben tehát a magyar képviselet relatíve erősebb lesz, mint a „lisszaboniban” lenne.

Mikor lesz a szavazás?

Az európai parlamenti képviselők jogállásáról megválasztásáról Magyarországon az Alkotmány, a 2003/CXIII. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997/C. törvény rendelkezik.

Az európai parlamenti képviselők megválasztásának időpontját ezek szerint a köztársasági elnök tűzi ki - az Európai Közösség által meghatározott időtartamon belüli napra. Ez az időtartam pedig a 2009. június 4-től 7-ig tartó időszak. (Erről egyébként az Európai Tanács 2008. június 2-án döntött. Ennek jogalapja az EP-képviselők közvetlen választásáról szóló 1976-os uniós jogszabály volt, valamint az ez alapján az első ilyen választást 1979. június 7-10-re kiíró 1978-as tanácsi döntés.)

Hogy a megadott időszakon belül melyik napra esik a választás, a helyi hagyományoktól függ, vagyis attól, a hét melyik napján „szokás” választást, népszavazást tartani az adott országban.

Ahogy a legtöbb európai országban, Magyarországon is jó eséllyel vasárnap, tehát június 7-én lesz az EP-választás. (Hollandiában és Nagy-Britanniában például már csütörtökön, június 4-én szavaznak, Lettországon, Máltán és Szlovákiában pedig 6-án, szombaton. Olaszországban szombaton és vasárnap is lehet majd szavazni.) A végleges döntést mindenesetre a köztársasági elnök hozza.

Ki szavazhat?

Miután a köztársasági elnök kitűzte az EP-választás időpontját, erről a választópolgárok értesítést kapnak.

Az európai parlamenti választáson a magyarországi pártlistákra magyar állampolgárok és - ha ezt kérelmezik - más uniós tagállam polgáraiként Magyarországon élők szavazhatnak. Hasonlóképpen egy másik tagországban élő magyar állampolgár is kérheti, hogy ottani jelöltekre voksolhasson. Természetesen mindenki csak egy országban élhet választójogával.

A külföldön tartózkodó, de magyarországi listára szavazni kívánó magyar állampolgárok kérhetik, hogy a területileg illetékes magyar külképviseleten voksolhassanak.

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPARLAMENTET

Kire lehet szavazni?

A választópolgárok az értesítéssel együtt ajánlószelvényt is kapnak. Az a párt vagy pártszövetség állíthat listát, amely legalább 20 ezer hitelesített ajánlószelvényt összegyűjt.

A listát és az azon sorrendben szereplő jelölteket legkésőbb a szavazást megelőző harmincadik napon az ajánlószelvények átadásával együtt be kell jelenteni az Országos Választási Bizottságnál.

Magyarország egésze egyetlen választókerületnek számít, tehát az országgyűlési választásokkal ellentétben nem lesznek sem helyi egyéni jelöltek, sem területi listák, csak az országos pártlistákra lehet szavazni. Ezekről az ott meghatározott sorrendben juthatnak EP-mandátumhoz a jelöltek - az adott párt(szövetség) által elért eredménytől függően.

Ki nyer?

A választás után összeszámolják a szavazatokat. Csak az a pártlista szerezhethet magyar európai parlamenti mandátumot, amelyik elérte az összes érvényesen leadott szavazat 5 százalékát.

Ezután (a D'Hondt-módszer szerint) egy táblázatban egymás mellé felírják az 5 százalékot elért pártlisták neveit, a nevek alatti oszlopokba pedig az adott listára leadott szavazatok számát. Ez alá jön az adott párt(szövetség) által kapott szavazatok számának fele, ez alá a harmada, ez alá a negyede, és így tovább.

Ezt követően megkeresik az egész táblázatban előforduló legnagyobb számot. Amelyik lista számoszlopában ez a szám található, az a pártlista kap egy mandátumot. (A legnagyobb szám nyilván a legtöbb voksot begyűjtő pártlista neve alatt lesz.) Ezután kikeresik a második legnagyobb számot. Az ennek megfelelő pártlista is kap egy mandátumot. Aztán jön a harmadik, a negyedik, és így tovább. Ezt egészen addig folytatják, amíg mind a 22 EP-képviselői helyet ki nem osztották.

2004: az első EP-választás Magyarországon

Az első magyarországi EP-választást 2004. június 13-án tartották. Ezen az 5 százalékos küszöböt elérő pártok a következő eredményeket érték el:

Párt neve	Szavazatok száma	Százalékos eredmény	Megszerzett mandátumok
Fidesz-Magyar Polgári Szövetség	1 457 750	47,40 %	12
Magyar Szocialista Párt	1 054 921	34,30 %	9
Szabad Demokraták Szövetsége	237 908	7,74 %	2
Magyar Demokrata Fórum	164 025	5,33 %	1

Forrás: www.valasztas.hu

A fentiekén kívül listát állított még, de az 5 százalékot nem érte el a Magyar Igazság és Élet Pártja, a Munkáspárt, a Magyar Nemzeti Szövetség és a Szociáldemokrata Párt.

Az első magyarországi EP-képviselők

2004. július 2-án a következők vették át EP-képviselői megbízólevelüket (a nevek előtt található sorszámok az adott pártlistán elfoglalt helyek sorrendjének felelnek meg):

Fidesz-Magyar Polgári Szövetség: 1. **Schmitt Pál**, 2. **Szájer József**, 3. **Surján László**, 4. **Schöpflin György**, 5. **Barsiné Pataky Etelka**, 6. **Gyürk András**, 7. **Becsey Zsolt**, 8. **Járóka Livia**, 9. **Glattfelder Béla**, 10. **Óry Csaba**, 11. **Pálfi István**, 12. **Gál Kinga**

Magyar Szocialista Párt: 1. **Lévai Katalin**, 2. **Harangozó Gábor**, 3. **Kósáné Kovács Magda**, 4. **Tabajdi Csaba**, 5. **Gurmai Zita**, 6. **Fazakas Szabolcs**, 7. **Herczog Edit**, 8. **Dobolyi Alexandra**, 9. **Hegyí Gyula**

Szabad Demokraták Szövetsége: 1. **Demszky Gábor**, 2. **Szent-Iványi István**

Magyar Demokrata Fórum: 1. **Olajos Péter**

A mandátumukat átvett EP-képviselők közül Demszky Gábor 2004 októberében összeférhetetlenség miatt lemondott mandátumáról. A helyére **Mohácsi Viktória** került. 2006 júliusában elhunyt Pálfi István. A Fidesz új képviselője **De Blasio Antonio** lett.

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAIMINT NA HEORPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EUROPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EVROPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROOPARLAMENTET

A Fidesz-MPP (12) és az MDF (1) listáin bejutott összesen 13 képviselő az Európai Néppárt - Európai Demokraták, a 9 MSZP-s az európai szocialisták, a 2 SZDSZ-es pedig a Liberálisok és Demokraták Szövetsége Európáért európai parlamenti frakciójához csatlakozott.

(A magyarországi EP-képviselők jogállásáról a 2004/LVII. törvény rendelkezik.)

Határon túli magyar EP-képviselők

Az EP-be a szlovákiai Magyar Koalíció Pártjának két képviselője került be 2004-ben: **Duka-Zólyomi Árpád** és **Bauer Edit**.

Az Európai Parlament már jóval Románia és Bulgária 2007. január 1-jei csatlakozása előtt, 2005 szeptemberében megfigyelőket fogadott e két országból. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség ekkor **Kelemen Atillát**, **Kónya-Hamar Sándort** és **Szabó Károly Ferencet** delegálta. Ők Románia csatlakozását követően teljes jogú EP-képviselők lettek.

Az immár EU-tag Romániában 2007. november 25-én tartották az első EP-választást. Az RMDSZ képviselőjében **Sógor Csaba** és **Winkler Gyula** került be az Európai Parlamentbe, és függetlenül jutott be **Tőkés László**. **Csibi Magor** a Nemzeti Liberális Párt színeiben szerzett mandátumot.

Az MKP-s és RMDSZ-es EP-képviselők az Európai Néppárt frakciójában foglalnak helyet. Tőkés László egy ideig független képviselő volt, majd a Zöldek - Európai Szabad Szövetség nevű csoporthoz csatlakozott.

Kapcsolat:

PERGER István

Sajtószolgálat - Szerkesztő

istvan.perger@europarl.europa.eu

+32 498 98 33 30